

# **NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI**

---

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA, ROLNICTWA  
I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KSR-41001/09

Nr ewid. 76/2009/P08119/KSR

Informacja  
o wynikach kontroli wykonania  
w 2008 roku budżetu państwa  
w części 18 – Budownictwo,  
gospodarka przestrzenna  
i mieszkaniowa

Ministerstwo Infrastruktury

Warszawa maj 2009 r.

---

**Misja** *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

---

**Wizja** *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

---

**Informacja o wynikach kontroli  
wykonania w 2008 roku budżetu  
państwa w części 18 – Budownictwo,  
gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa  
Ministerstwo Infrastruktury**

---

Dyrektor Departamentu Środowiska, Rolnictwa  
i Zagospodarowania Przestrzennego

**Tadeusz Bachleda-Curuś**

---

Zatwierdzam:

**Marek Zająkała**

Wiceprezes  
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia       maja 2009 r.

---

Najwyższa Izba Kontroli  
ul. Filtrowa 57  
00-950 Warszawa  
tel./fax: 0-22-444 50 00

[www.nik.gov.pl](http://www.nik.gov.pl)

## SPIS TREŚCI

<b>1.</b>	<b>WPROWADZENIE .....</b>	<b>5</b>
1.1.	CEL I ZAKRES KONTROLI .....	5
1.2.	METODYKA KONTROLI.....	5
1.3.	UWARUNKOWANIA PRAWNE I ORGANIZACYJNE .....	5
<b>2.</b>	<b>PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI .....</b>	<b>7</b>
2.1.	OCENA OGÓLNA .....	7
2.2.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ .....	8
2.3.	UWAGI I WNIOSKI.....	10
<b>3.</b>	<b>WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI .....</b>	<b>11</b>
3.1.	POŚWIADCZENIE RZETELNOŚCI KSIĄG RACHUNKOWYCH .....	11
3.2.	PLANOWANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW .....	12
3.3.	WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW.....	15
3.3.1.	ROZLICZENIE ŚRODKÓW .....	15
3.3.2.	DOCHODY BUDŻETOWE .....	15
3.3.3.	WYDATKI BUDŻETOWE.....	17
3.3.4.	DOTACJE BUDŻETOWE (BEZ MAJĄTKOWYCH).....	21
3.3.5.	WYDATKI BIEŻĄCE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH .....	21
3.3.6.	WYDATKI MAJĄTKOWE .....	23
3.3.7.	ŚRODKI Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ .....	24
3.3.8.	WYDATKI W UKŁADZIE ZADANIOWYM .....	24
3.4.	INNE USTALENIA KONTROLI .....	27
<b>4.</b>	<b>WYKONANIE PLANÓW FINANSOWYCH DOCHODÓW WŁASNYCH.....</b>	<b>27</b>
<b>5.</b>	<b>INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI.....</b>	<b>27</b>
5.1.	PROTOKÓŁ .....	27
5.2.	WYSTĄPIENIE POKONTROLNE .....	27
<b>6.</b>	<b>ZAŁĄCZNIKI .....</b>	<b>27</b>

### **Słowniczek skrótów**

BGK	- Bank Gospodarstwa Krajowego
BGŻ SA	- Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna
BPS SA	- Bank Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna
BZ WBK SA	- Bank Zachodni WBK Spółka Akcyjna
FD	- Fundusz Dopłat
FRBM	- Fundusz Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego
FT	- Funduszu Termomodernizacji
GINB	- Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
GUNB	- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
GBW SA	- Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna
KFM	- Krajowy Fundusz Mieszkaniowy
MB	- Ministerstwo Budownictwa działające w okresie od 5 maja 2006 r. do 16 listopada 2007 r.
MI	- Ministerstwo Infrastruktury
MBR SA	- Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna
PKO BP SA	- Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna
Pekao SA	- Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna

# 1. Wprowadzenie

## 1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego – w okresie od 17 grudnia 2008 r. do 25 marca 2009 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup>, kontrolę Nr P/08/119 „Wykonanie budżetu państwa w 2008 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa”.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2008 z dnia 23 stycznia 2008 r.<sup>2</sup> w części 18 oraz realizacji dwóch zadań:

- refundacji premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie,
- przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych, tzw. „starego portfela”.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Infrastruktury i Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego.

## 1.2. Metodyka kontroli

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli<sup>3</sup> oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2008.<sup>4</sup>

## 1.3. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części budżetowej 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa od dnia 16 listopada 2007 r. jest Minister Infrastruktury na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury.<sup>5</sup>

Zakres działania Ministra Infrastruktury określono w ww. rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. w części 18 funkcjonowało dwóch dysponentów III stopnia: Dyrektor Generalny w Ministerstwie Infrastruktury i Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

---

<sup>1</sup> Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

<sup>2</sup> Dz. U. z 2008 r. Nr 19, poz. 117 – wygasła z dniem 31 grudnia 2008 r.

<sup>3</sup> Por. [http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka\\_kontroli/px\\_standardy\\_kontroli\\_nik.pdf](http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf)

<sup>4</sup> Por. [http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka\\_kontroli/px\\_kontrola\\_budzetowa.pdf](http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kontrola_budzetowa.pdf)

<sup>5</sup> Dz.U. Nr 216, poz. 1594.

Na podstawie art. 88 ust. 1 i art. 88b ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane<sup>6</sup> GINB jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego. Rozporządzeniem z dnia 19 marca 1999 r. Prezes Rady Ministrów nadał statut Głównemu Urzędowi Nadzoru Budowlanego.<sup>7</sup>

Zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej<sup>8</sup>, nadzór nad GINB sprawuje minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

W ramach części 18 budżetu państwa realizowane były dochody i wydatki MI oraz GUNB. Obsługę Ministra Infrastruktury zapewniało Ministerstwo Infrastruktury. Organizację Ministerstwa Infrastruktury określał statut nadany zarządzeniem Nr 136 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Infrastruktury.<sup>9</sup>

Regulamin organizacyjny Ministerstwa Infrastruktury został ustanowiony zarządzeniem Nr 8 Ministra Infrastruktury z dnia 30 stycznia 2008 r., zmienionym zarządzeniem Nr 60 Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2008 r.<sup>10</sup>

---

<sup>6</sup> Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

<sup>7</sup> Dz. U. Nr 24, poz. 216 ze zm.

<sup>8</sup> Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.

<sup>9</sup> M.P. Nr 90, poz. 980.

<sup>10</sup> Zarządzenie Nr 60 Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2008 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Infrastruktury.

## 2. Podsumowanie wyników kontroli

### 2.1. Ocena ogólna

**Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa za 2008 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa.**

Zrealizowane dochody wyniosły 187.607,5 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na 2008 r. były niższe o 22.692,5 tys. zł, tj. o 10,8%, natomiast w stosunku do dochodów 2007 r. były niższe o 11.583,3 tys. zł, tj. o 6,8%. Zrealizowane wydatki wyniosły 1.059.697,9 tys. zł i były niższe o 74.372,1 tys. zł, tj. o 6,6% niż planowano w ustawie budżetowej, natomiast w stosunku do wydatków 2007 r. były niższe o 182.651,2 tys. zł, tj. o 14,7%.

W ocenie NIK realizacja wykonania w 2008 r. budżetu państwa przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego przebiegała prawidłowo.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezaplanowaniu wpływów do budżetu z tytułu nadwyżki dochodów własnych, uzyskanych z opłat za nadanie uprawnień i licencji zawodowych na podstawie postępowań kwalifikacyjnych w dziedzinie rzeczoznawstwa majątkowego, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami; nadwyżka dochodów własnych w 2008 r. wyniosła 2.005,3 tys. zł,
- niewłaściwym zweryfikowaniu zapotrzebowania zgłoszonego przez BGK na finansowe wsparcie tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych w ramach Funduszu Dopłat; kwota zawartych w 2008 r. przez BGK umów z inwestorami w wysokości 75.316,5 tys. zł, stanowiła 25,1% kwoty wydatków na zasilenie FD, zaplanowanych w trakcie prac nad budżetem na 2008 r. przez MI w wysokości 300.000 tys. zł; natomiast kwota zawartych przez BGK umów z inwestorami w 2007 r. w wysokości 25.730,5 tys. zł stanowiła 8,6% planowanej kwoty 300.000 tys. zł,
- niedołożeniu należytych starań w celu odzyskania należności długoterminowych z tytułu pożyczek udzielonych z b. Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków przeznaczonych na restrukturyzację budownictwa; po kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r. do Ministra Infrastruktury skierowany został wniosek

dotyczący podjęcia efektywnych działań w celu odzyskania ww. należności, powyższy wniosek sformułowany był również po kontroli wykonania budżetu państwa w roku 2006,

- niewykazaniu należności pozostałych do zapłaty w wysokości 202,0 tys. zł w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych na koniec roku 2008, sporządzonym przez Biuro Finansowe w MI; należności zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności,
- niepełnej realizacji wniosku pokontrolnego NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r., dotyczącego dołożenia należytych starań przy opracowywaniu planu wydatków budżetowych GUNB;<sup>11</sup> powyższy wniosek sformułowany był również po kontroli wykonania budżetu państwa w roku 2006,
- niedotrzymaniu przez Biuro Finansowe, terminu przekazania sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, sporządzonego wg stanu na koniec czerwca 2008 r.; sprawozdanie przekazano dysponentowi głównemu w dniu 14 lipca 2008 r., tj. z przekroczeniem o 4 dni terminu, określonego w załączniku Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.<sup>12</sup>

Zdaniem NIK, stwierdzone nieprawidłowości wynikały z nienależycie sprawowanego przez Ministra Infrastruktury nadzoru i kontroli nad gospodarką finansową podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

## **2.2. Sprawozdawczość**

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń roczne sprawozdania budżetowe: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2008 r. oraz sprawozdania za IV kwartał 2008 r.: Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, sporządzone przez GUNB i Biuro Finansowe w MI, w odniesieniu do ksiąg rachunkowych. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami zgodność i wiarygodność ksiąg rachunkowych prowadzonych przez dysponenta III stopnia, tj. Biuro Finansowe w MI, w odniesieniu do sporządzonych sprawozdań budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w 2008 r.

---

<sup>11</sup> Nierzetelne planowanie wydatków GUNB zostało opisane w rozdziale 3.2. Informacji pn.: „Plan wydatków”, na str. 14.

<sup>12</sup> Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.



W wyniku badania sprawozdań budżetowych w Ministerstwie Infrastruktury u dysponenta III stopnia stwierdzono, że w sprawozdaniach Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych nie została ujęta kwota 202,0 tys. zł, która wynikała z ewidencji księgowej, co było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 5 Załącznika Nr 33 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.<sup>13</sup> Należności zaewidencjonowane na koncie 202 – Rozrachunki z odbiorcami i 238 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami z tytułu używania samochodów służbowych, telefonów komórkowych, zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności.

Sprawozdanie Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych sporządzone przez Biuro Finansowe wg stanu na koniec czerwca 2008 r. przekazane zostało z 4-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu, określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Roczne sprawozdania łączne: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-34 z wykonania planu finansowego dochodów własnych oraz kwartalne sprawozdania łączne: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym przez dysponenta głównego, na podstawie sprawozdań jednostkowych z GUNB i Biura Finansowego w MI oraz własnego sprawozdania jednostkowego.

Kontrola zgodności danych przedstawionych w 9 rocznych sprawozdaniach (jednostkowych i łącznych): Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz kwartalnego sprawozdania łącznego: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, nie wykazała błędów.

Skontrolowane sprawozdania pokazują prawidłowy i rzetelny obraz dochodów i wydatków w 2008 r., a także należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2008 r., za wyjątkiem kwoty 202,0 tys. zł niewykazanej w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, wykazanej w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności sporządzonych przez Biuro Finansowe w MI.

NIK nie wnosi uwag do terminowości przekazywania łącznych sprawozdań budżetowych.

---

<sup>13</sup> § 9 ust. 2 pkt 5 Załącznika Nr 33 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) stanowi, iż w odpowiednich kolumnach sprawozdania Rb-27 wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto na podstawie księgowości analitycznej.

### **2.3. Uwagi i wnioski**

Działania podjęte w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, w ocenie NIK były niewystarczające.

Niezależnie od wniosków skierowanych do kierowników jednostek kontrolowanych, Najwyższa Izba Kontroli uważa za konieczne podjęcie przez Ministra Infrastruktury działań, zmierzających do rzetelnego planowania, przez Biuro Finansowe MI, wpływów do budżetu z tytułu nadwyżki dochodów własnych oraz usprawnienia nadzoru nad Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, w zakresie opracowywania planu wydatków budżetowych.

### 3. Ważniejsze wyniki kontroli

#### 3.1. Poświadczenie rzetelności ksiąg rachunkowych

Ocena ksiąg rachunkowych MI została dokonana w ramach kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2008 r. w części 39 – Transport”.<sup>14</sup>

Najwyższa Izba Kontroli, bez zastrzeżeń opiniuje skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych dysponenta III stopnia, tj. GINB.

Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania losowej próby 40 dowodów księgowych.

Doboru próby w GUNB dokonano metodą monetarną<sup>15</sup> (MUS). Wartość operacji udokumentowanych wylosowanymi dowodami księgowymi łącznie wyniosła 1.380,7 tys. zł, czyli ok. 8,4% wartości wydatków zrealizowanych w GUNB w roku 2008.

Kontrolą objęto dodatkowo 38 dowodów dobranych metodami niestatystycznymi, na łączną kwotę 460,9 tys. zł, czyli ok. 2,8% łącznej wartości wydatków zrealizowanych w GUNB w roku 2008.

W zakresie poprawności formalnej (zgodności) dowodów i zapisów księgowych w badanej próbie w GUNB stwierdzono uchybienia polegające na:

- niewłaściwym dokonaniu korekt na 15 dowodach księgowych, poprzez poprawienie pojedynczych liter i cyfr, co było niezgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości,<sup>16</sup>
- zaksięgowaniu i ujęciu w dzienniku księgowym pod jedną pozycją – z datą 18 grudnia 2007 r. – 13 faktur z tytułu sprzedaży samochodów osobowych, wystawionych w dniach od 18 do 27 grudnia 2007 r.

---

<sup>14</sup> „Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2008 r. budżetu państwa w części 39 – Transport”, Nr ewid. 99/2009/P/08/070/KKT.

<sup>15</sup> Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

<sup>16</sup> Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694).

## **3.2. Planowanie dochodów i wydatków**

### **Plan dochodów**

W ciągu roku budżetowego plan dochodów nie był zmieniany i został ustalony w wysokości 210.300,0 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do planowania dochodów na 2008 r., w części 18, w zakresie rzetelności, za wyjątkiem dochodów z tytułu nadwyżki dochodów własnych. Departament Nieruchomości i Planowania Przestrzennego w MB, nie zaplanował dochodów budżetowych z tytułu nadwyżki dochodów własnych w 2008 r. Zrealizowane w 2008 r. dochody z tytułu nadwyżki dochodów własnych<sup>17</sup> wyniosły 2.005,3 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza zastrzeżeń do sposobu planowania dochodów w GUNB.

### **Plan wydatków**

Zaplanowany dla części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w ustawie budżetowej limit wydatków w kwocie 1.134.070,0 tys. zł został w trakcie roku zwiększony o 25.873,4 tys. zł, tj. o 2,3%, do kwoty 1.159.943,4 tys. zł.

Plan wydatków w części 18 został zmniejszony o 19,0 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków do części 39 – Transport, oraz zwiększony poprzez przeniesienie wydatków z części 29 – Obrona narodowa, w kwocie 59,7 tys. zł i przyznanie środków z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej wysokości 25.832,8 tys. zł, w tym kwoty:

- 22.702,2 tys. zł w rozdziale 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych i 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych na pokrycie niedoboru środków przekazanych z budżetu państwa na refundację premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie i na wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych,
- 1.692,9 tys. zł w rozdziale 70078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych,
- 645,2 tys. zł w dziale 710 – Działalność usługowa, rozdziale 71015 – Nadzór budowlany<sup>18</sup>, z tego:
  - 28,5 tys. zł na sfinansowanie zasądzonych prawomocnymi wyrokami sądowymi kosztów postępowań sądowych i kasacyjnych,

---

<sup>17</sup> Dochody własne uzyskano z opłat za nadanie uprawnień i licencji zawodowych na podstawie postępowań kwalifikacyjnych w dziedzinie rzeczoznawstwa majątkowego, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami.

<sup>18</sup> Plan wydatków dotyczy GUNB.

- 584,6 tys. zł na sfinansowanie procesu wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej – zwiększenie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi), dodatków specjalnych (wraz z pochodnymi) dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w GUNB,
- 32,1 tys. zł na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla jednej osoby mianowanej w GUNB oraz sfinansowanie nagrody jubileuszowej dla Zastępcy Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
- 792,5 tys. zł w dziale 750 – Administracja publiczna, w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej<sup>19</sup>, z tego:
  - 760,0 tys. zł na sfinansowanie procesu wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej – zwiększenie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi), dodatków specjalnych (wraz z pochodnymi) dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Ministerstwie Infrastruktury,
  - 12,5 tys. zł na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla mianowanych urzędników służby cywilnej w Ministerstwie Infrastruktury,
  - 20,0 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch członków korpusu służby cywilnej w Ministerstwie Infrastruktury.

NIK nie wnosi uwag do planowania i wydatkowania środków z rezerw celowych.

Ponadto w trakcie roku budżetowego w 2008 r. dokonano przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej.

Ostatnich zmian w planie wydatków dokonano w dniu 12 grudnia 2008 r. w celu sfinansowania zobowiązań wobec banku PKO BP SA z tytułu wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych za III kwartał 2008 r., podlegających zapłacie w terminie do 15 grudnia 2008 r. oraz refundacji premii gwarancyjnych za I dekadę grudnia 2008 r., podlegających zapłacie w terminie do 20 grudnia 2008 r. Zmiany w planie wydatków MI dokonane zostały z zachowaniem zasad określonych w art. 148 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych<sup>20</sup> i były celowe.

W ocenie NIK, planowanie wydatków przez MB w trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2008 r., na Fundusz Dopłat w wysokości 300.000,0 tys. zł, było działaniem nierzetelnym. W dokumentach przygotowywanych do projektu ustawy budżetowej na 2008 r. MB otrzymało od Ministerstwa Finansów limit wydatków na Fundusz Dopłat

---

<sup>19</sup> Plan wydatków dotyczy MI – dysponenta III stopnia.

<sup>20</sup> Dz. U. Nr 249, poz. 2104.

w wysokości 185.000,0 tys. zł, tj. o 115.000,0 tys. zł mniej w stosunku do zgłaszanego zapotrzebowania. W toku prac nad projektem ww. ustawy budżetowej wydatki zostały zmniejszone o 110.000,0 tys. zł, do wysokości 75.000,0 tys. zł, (62.650,0 tys. zł wg planu po zmianach) i zrealizowane w wysokości 25.000,0 tys. zł, w związku z nieprzekazaniem przez Ministra Finansów pozostałych środków wynikających z zapotrzebowania na ten cel, w kwocie 37.650,0 tys. zł.

W 2008 r. zawarto z inwestorami 210 umów na finansowe wsparcie tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych na kwotę 75.316,5 tys. zł, która stanowiła 25,1% kwoty wydatków na FD, planowanej w trakcie prac nad budżetem na 2008 r. Kwota zawartych umów z inwestorami w 2007 r. w wysokości 25.730,5 tys. zł stanowiła 8,6% wstępnie planowanej kwoty 300.000,0 tys. zł.

W kalkulacji zapotrzebowania na 2008 r., sporządzonej przez BGK, przyjęte zostały kwoty wsparcia finansowego tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych na podstawie zawartych umów w wysokości zbliżonej do planu na 2007 r., pomimo zrealizowania go w 13,9%. Stan środków Funduszu Dopłat na dzień 1 stycznia 2008 r. wyniósł 134.544,9 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniósł 109.832,8 tys. zł.

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Ministra Infrastruktury, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego dziewięcioma decyzjami, wydanymi w 2008 r., dokonał przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 606,8 tys. zł. Największe zwiększenia planu wydatków dotyczyły § 4210 – Zakup materiałów i usług – o kwotę 170,0 tys. zł oraz § 4300 – Zakup usług pozostałych – o kwotę 121,4 tys. zł. Największe zmniejszenia planu wydatków dotyczyły § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne – o kwotę 84,8 tys. zł, § 4750 – Akcesoria komputerowe, w tym programy i licencje – o kwotę 60,1 tys. zł oraz § 4550 – Szkolenia członków korpusu służby cywilnej – o kwotę 23,4 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli zgłasza uwagi do sposobu planowania wydatków w GUNB, w wyniku którego w trakcie roku nie udało się ograniczyć liczby przesunięć środków pomiędzy paragrafami. W ocenie NIK, nierzetelne było m.in. zaplanowanie wydatków w § 4210 – Zakup materiałów i usług, na poziomie 39,4% wydatków poprzedniego roku, co spowodowało konieczność zwiększenia wydatków w ww. paragrafie o kwotę 170,0 tys. zł. Wniosek NIK, po kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r., dotyczący dołożenia należytej staranności przy opracowywaniu planu wydatków budżetowych GUNB, jest nadal aktualny.

### 3.3. Wykonanie dochodów i wydatków

#### 3.3.1. Rozliczenie środków

Dysponent główny rzetelnie prowadził gospodarkę środkami pieniężnymi w zakresie finansowania potrzeb dysponentów niższego stopnia oraz zadań realizowanych bezpośrednio przez dysponenta części budżetowej. Ministerstwo Finansów przekazało w 2008 r. na rachunek Ministerstwa Infrastruktury kwotę 1.059.762,0 tys. zł, z tego dysponent główny przekazał środki w wysokości 44.348,9 tys. zł dysponentom niższego stopnia, w tym Dyrektorowi Generalnemu MI – 27.898,9 tys. zł oraz GINB – 16.450,0 tys. zł. Środki wydatkowane przez dysponenta głównego wyniosły 1.015.349,0 tys. zł.

Niewykorzystane środki budżetowe – przekazane terminowo przez Biuro Finansowe MI – w wysokości 64,1 tys. zł, tj. 0,01% otrzymanej kwoty, zostały zwrócone przez dysponenta głównego na centralny bieżący rachunek budżetu państwa w terminie określonym w § 14 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.<sup>21</sup> GUNB wydatkował 100% otrzymanych środków.

#### 3.3.2. Dochody budżetowe

Dochody zrealizowane w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w roku 2008 wyniosły 187.607,5 tys. zł, tj. 89,2% kwoty zaplanowanej i 94,2% dochodów roku 2007.

W strukturze zrealizowanych dochodów największy udział miały dochody osiągnięte, w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w wysokości 187.224,8 tys. zł, które stanowiły 99,8% wszystkich osiągniętych dochodów, w tym m.in. uzyskane w:

- a) rozdziale 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych (z tytułu zwrotów umorzonych kwot kredytów mieszkaniowych), w wysokości 66.848,4 tys. zł, tj. 35,6% wszystkich dochodów,
- b) rozdziale 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (z tytułu spłaty kwot odsetek, podlegających wcześniejszemu przejściowemu wykupieniu ze środków budżetu państwa), w wysokości 118.224,2 tys. zł, tj. 63,0% wszystkich dochodów.

Niższe od planowanego, o 23.075,2 tys. zł, tj. o 11,0%, wykonanie dochodów w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, wynikało m.in. ze zmniejszenia kwot – odprowadzanych do budżetu – zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w związku

<sup>21</sup> Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

z mniejszym od przewidywanego zainteresowaniem kredytobiorców całkowitą spłatą zadłużenia, ciężącego na zajmowanych przez nich lokalach.

Nieplanowane dochody osiągnięto w dziale 710 – Działalność usługowa, w wysokości 194,0 tys. zł, z tego 145,0 tys. zł, tj. 86,4%, w rozdziale 71095 – Pozostała działalność, z tytułu zwrotu nakładów poniesionych na wybudowanie obiektu byłego Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego „Elektromontaż”. W rozdziale 71015 – Nadzór budowlany, osiągnięto dochody w wysokości 26,2 tys. zł, m.in. z tytułu rozliczenia opłat eksploatacyjnych z 2007 r., wpływu ze sprzedaży składników majątkowych, zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, odsetek od nieterminowego wywiązania się wykonawcy z umowy zawartej w 2007 r. z GUNB.

Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 1 do informacji.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dochody budżetu państwa objęte kontrolą (35,7% dochodów zrealizowanych w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa) były przez MI oraz jednostki podległe i nadzorowane ewidencjonowane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.<sup>18</sup> Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizowania dochodów w 2008 roku.

### **Należności i umorzenia**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. wystąpiły należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 189,4 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2007 r. należności te były wyższe o 180,4 tys. zł, tj. ponad 20-krotnie. Zaległości na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosły 165,7 tys. zł i w porównaniu do poprzedniego roku zwiększyły się o 163,3 tys. zł, tj. ponad 68-krotnie. Wzrost należności wymagalnych z tytułu dostaw i usług wynikał z niezapłaconych faktur, z tytułu najmu, wystawionych w 2008 r. przez MI, które przejęło w administrowanie budynki przy ul. Kruczej, będący w trwałym zarządzie b. Ministerstwa Transportu do sierpnia 2007 r. Do końca 2007 r. należności były ewidencjonowane i wykazywane w części 39 – Transport.

Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2008 r. należności długoterminowe dotyczyły łącznie 30 pożyczek udzielonych w latach ubiegłych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego (FRBM) oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa i wyniosły 14.978,4 tys. zł. W 2008 r. nie zostały odzyskane żadne środki i nie dokonano umorzeń



z tytułu należności długoterminowych. W wyniku zmian organizacyjnych w sierpniu 2008 r. został zatrudniony pracownik, któremu powierzono zadania związane z odzyskaniem należności długoterminowych.

W ocenie NIK działania podjęte w celu odzyskania należności długoterminowych były nieskuteczne.

W 2008 r. w części 18 nie pojęto decyzji o umorzeniu, zaniechaniu poboru lub odroczeniu należności budżetu państwa oraz nie wystąpiło przedawnienie należności.

### **3.3.3. Wydatki budżetowe**

W 2008 r. wydatki wyniosły 1.059.697,9 tys. zł, tj. były o 8,6% niższe od planu po zmianach. Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki w działach:

1. 700 – Gospodarka mieszkaniowa w kwocie 1.016.954,7 tys. zł, tj. 96,0% wydatków części 18, przy czym 95,7% wszystkich wydatków stanowiły wydatki poniesione w ramach rozdziałów:
  - 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych<sup>22</sup> – 346.692,4 tys. zł, tj. 34,1% wydatków działu 700,
  - 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych<sup>22</sup> – 152.009,6 tys. zł, tj. 14,9% wydatków działu 700,
  - 70020 – Fundusz Termomodernizacji – 270.000,0 tys. zł, tj. 26,5% wydatków działu 700,
  - 70019 – Krajowy Fundusz Mieszkaniowy – 220.000,0 tys. zł, tj. 21,6% wydatków działu 700,
  - 70022 – Fundusz Dopłat – 25.000,0 tys. zł, tj. 2,5% wydatków działu 700;
2. 710 – Działalność usługowa – 17.743,4 tys. zł, tj. 1,7% wydatków ogółem części 18, w tym największe wydatki zrealizowano w rozdziale 71015 – Nadzór budowlany – 16.445,1 tys. zł, tj. 92,7% wydatków działu 710;
3. 750 – Administracja publiczna – 24.957,4 tys. zł, tj. 2,4% wydatków w części 18, w tym największe wydatki zrealizowano w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 24.937,6 tys. zł, tj. 99,9% wydatków w dziale 750.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i pozytywnie opiniuje wykonanie wydatków budżetowych.

Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 2 do informacji.

---

<sup>22</sup> Na podstawie ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1115 ze zm.).

### **Krajowy Fundusz Mieszkaniowy<sup>23</sup> (rozdział 70019)**

Ze środków KFM udzielane były, na preferencyjnych warunkach, kredyty dla towarzystw budownictwa społecznego oraz spółdzielni mieszkaniowych na przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlane mające na celu budowę lokali mieszkalnych na wynajem. Beneficjentami KFM były także gminy, które korzystały z kredytów na realizację komunalnej infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu.

Na zasilenie KFM zaplanowana została kwota w wysokości 280.000,0 tys. zł. W 2008 r. kwota została zmniejszona o 2,0%, tj. o kwotę 5.650,0 tys. zł do wysokości ogółem 274.350,0 tys. zł, co stanowiło 67,2% kwoty przekazanej na ten cel w 2007 r. Zrealizowane wydatki na zasilenie KFM w wysokości 220.000,0 tys. zł, tj. 20,8% wszystkich wydatków części 18, były niższe od planu po zmianach o 54.350,0 tys. zł. Niższe wykonanie wydatków wynikało z nieprzekazania przez Ministerstwo Finansów ww. środków na KFM.

W roku 2008 BGK udzielił ze środków KFM 60 kredytów (z tego 3 na realizację infrastruktury technicznej), na łączną kwotę 276.233,1 tys. zł, przeznaczoną na budowę i adaptację 2.989 lokali mieszkalnych, tj. 56,1% zaplanowanych 5.334 lokali.

Plan KFM na 2008 r. w zakresie udzielania kredytów został wykonany w 64,2%. Niepełna realizacja przez BGK, planu udzielonych kredytów ze środków KFM, spowodowana była m.in:

- przesunięciem przez klientów terminów złożenia wniosków o udzielenie kredytu na przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlane,
- niespełnieniem przez klientów warunków dotyczących zabezpieczeń,
- rezygnacją wnioskodawców z ubiegania się o kredyt na przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlane ze względu na brak środków na realizację inwestycji oraz brak pozwoleń na budowę,
- brakami oraz nieściślościami w dokumentacji dostarczanej przez klientów, powodującymi konieczność jej uzupełnienia oraz wydłużenie procesu analizy wniosków.

Stan wolnych środków KFM zabezpieczał 75,5% kwoty zobowiązań kredytowych KFM, która na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosła 1.239.769,0 tys. zł.

W 2008 r. kwota należności „zagrożonych” wyniosła 750.274,2 tys. zł, i w porównaniu do roku 2007 była wyższa o 62.705,8 tys. zł, tj. o 9,1%. Zanotowano wzrost kwoty rezerw

---

<sup>23</sup> Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 26 października 1996 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.). Szczegółowa analiza realizacji wydatków z KFM, zamieszczona jest w Informacji o wynikach kontroli nr P/08/112 – „Zarządzanie i wykorzystanie na cele budowlane środków Funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego”.

celowych w stosunku do poprzedniego roku o 13.632,7 tys. zł, tj. 9,2%, do kwoty 161.818,7 tys. zł.

#### **Fundusz Termomodernizacji<sup>24</sup> (rozdział 70020)**

Celem Funduszu jest pomoc finansowa państwa dla inwestorów realizujących (przy pomocy kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych) przedsięwzięcia umożliwiające oszczędność zużycia energii przeznaczonej na potrzeby komunalno-bytowe. Pomoc ta, zwana „premią termomodernizacyjną”, przyznawana była po zakończeniu realizacji inwestycji w wysokości 25% wartości wykorzystanego kredytu.

Na zasilenie FT zaplanowana została kwota w wysokości 270.000,0 tys. zł, która została zrealizowana w 100,0%. Wydatki na zasilenie FT stanowiły 25,5% wszystkich wydatków części 18. W porównaniu do roku 2007 kwota zasilenia FT została zmniejszona o 28.000,0 tys. zł.

W 2008 r. do BGK wpłynęło 2.859 wniosków o przyznanie premii termomodernizacyjnej. BGK przyznał 2.759 premii termomodernizacyjnych na łączną kwotę 170.062,3 tys. zł i podjął 3.213 decyzji o wypłacie premii termomodernizacyjnej na kwotę 187.390,9 tys. zł, z czego kwota zwrotów wypłaconych premii wyniosła 35,9 tys. zł. Realizacja planu kwot przyznanych i planu kwot wypłaconych premii termomodernizacyjnych na 2008 r. wyniosła odpowiednio 53,5% i 63,7%. W 2008 r. ilość złożonych wniosków stanowiła 66,0% wniosków złożonych w 2007 r. Średnia premia termomodernizacyjna w 2008 r. wyniosła 62,0 tys. zł i była wyższa o 5,0% w stosunku do roku poprzedniego (59,0 tys. zł). Suma bilansowa FT na koniec grudnia 2008 r. wyniosła 377.626,0 tys. zł i była wyższa od planowanej o 43,0% ze względu na niezrealizowanie w 2008 r. planowanych wypłat premii termomodernizacyjnych w kwocie 106.604,0 tys. zł. Niepełna realizacja wypłat premii termomodernizacyjnych spowodowana była mniejszą od planowanej liczbą złożonych wniosków o przyznanie premii termomodernizacyjnej.

#### **Fundusz Dopłat<sup>25</sup> (rozdział 70022)**

Zaplanowana kwota na zasilenie FD w wysokości 75.000,0 tys. zł (62.650,0 tys. zł wg planu po zmianach) była wyższa o 7.000,0 tys. zł, tj. 10,3% w porównaniu do roku

<sup>24</sup> Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. Nr 162, poz. 1121 ze zm.). Szczegółowa analiza realizacji wydatków z KFM, zamieszczona jest w Informacji o wynikach kontroli nr P/08/112 – „Zarządzanie i wykorzystanie na cele budowlane środków Funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego”.

<sup>25</sup> Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922 ze zm.). Szczegółowa analiza realizacji wydatków z KFM, zamieszczona jest w Informacji o wynikach kontroli nr P/08/112 – „Zarządzanie i wykorzystanie na cele budowlane środków Funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego”.

2007. Zrealizowane wydatki w rozdziale 70022 w wysokości 25.000,0 tys. zł stanowiły 2,4% wszystkich wydatków części 18.

W 2008 r. ze środków Funduszu Dopłat były realizowane zadania na podstawie ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania.<sup>26</sup> W 2008 r. zgłoszono do objęcia dopłatami do oprocentowania kredytów preferencyjnych łącznie 6.645 kredytów na kwotę 852.799,4 tys. zł. Kwota dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych należnych za 2008 r. wyniosła 20.671,7 tys. zł, z czego kwota dopłat za grudzień 2008 r. w wysokości 3.034,4 tys. zł została przekazana w styczniu 2009 r.

W 2008 r. dopłaty do odsetek od kredytów o stałej stopie procentowej<sup>27</sup> wyniosły 192,1 tys. zł, z czego kwota 72,8 tys. zł została uregulowana w styczniu 2009 r. Na koniec 2008 r. pozostały 193 kredyty o stałej stopie procentowej objęte dopłatami o saldzie zadłużenia w wysokości 18.433,3 tys. zł.

W 2008 r. ze środków Funduszu Dopłat kontynuowano obsługę pomocy państwa dla gmin, związków międzygminnych, powiatów oraz organizacji pożytku publicznego w tworzeniu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.<sup>28</sup> Do 31 grudnia 2008 r. zawarto 210 umów w zakresie finansowego wsparcia tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych na łączną kwotę 75.316,5 tys. zł. W 2008 r. wpłynęły wnioski zakwalifikowane na kwotę 48.223,9 tys. zł. Wypłaty finansowego wsparcia z tytułu zawartych umów wyniosły 34.188,8 tys. zł, z czego na realizację lokali socjalnych przypadło 33.187,7 tys. zł, noclegowni i domów dla bezdomnych 1.001,1 tys. zł. Wypłaty dokonane w 2008 r. wyniosły 32.462,4 tys. zł. W wyniku rozliczenia 57 przedsięwzięć na kwotę wsparcia 9.813,0 tys. zł, do końca 2008 r. powstało 548 lokali socjalnych oraz 70 miejsc w noclegowniach i domach dla bezdomnych. Stan środków Funduszu na dzień 1 stycznia 2008 r. wyniósł 134.544,9 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniósł 109.832,8 tys. zł.

## **Zobowiązania**

Na koniec 2008 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, zobowiązania ogółem wyniosły 56.181,9 tys. zł i były wyższe od stanu zobowiązań na koniec 2007 r. o 23.840,6 tys. zł, tj. o 73,7%.

---

<sup>26</sup> Dz. U. Nr 183, poz. 1354 ze zm.

<sup>27</sup> Zadanie realizowane z Funduszu Dopłat na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922 ze zm.).

<sup>28</sup> Zadanie realizowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844).

Na stan zobowiązań w Ministerstwie Infrastruktury, w ogólnej kwocie 54.809,3 tys. zł złożyły się rozliczenia z bankami w wysokości 52.571,5 tys. zł oraz m.in. naliczenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla MI, opłaty pocztowe, zakup energii w wysokości 2.188,3 tys. zł.

W GUNB na koniec 2007 r. zobowiązania wyniosły 1.372,6 tys. zł, w tym z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 747,2 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

### **Wydatki niewygasające**

Przeniesione do realizacji w 2008 r. wydatki w kwocie 795,1 tys. zł, które nie wygasły w 2007 r., zostały wykorzystane w pełnej wysokości na zakup 16 samochodów osobowych, zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w rozporządzeniu z dnia 11 grudnia 2007 r.<sup>29</sup>

### **3.3.4. Dotacje budżetowe (bez majątkowych)**

W ramach części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa MI przekazało środki w łącznej wysokości 1.010.728,3 tys. zł w ramach zasilenia KFM<sup>30</sup>, FD<sup>31</sup>, FT<sup>32</sup> oraz na refundację premii gwarancyjnych i przejściowy wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych<sup>33</sup> i opisana została w części informacji dotyczącej wydatków budżetowych oraz wydatków w ujęciu zadaniowym w pkt. 3.3.3. i pkt. 3.3.8 Informacji.

### **3.3.5. Wydatki bieżące jednostek budżetowych**

Realizowane przez Centralę MI, wydatki bieżące w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej wyniosły 23.980,6 tys. zł (bez świadczeń na rzecz osób fizycznych), tj. 85,9% planu po zmianach w kwocie 27.919,5 tys. zł, i dotyczyły m.in.: wypłat wynagrodzeń wraz z pochodnymi i wynagrodzeniem rocznym – 18.062,7 tys. zł; zakupów materiałów i wyposażenia biurowego – 754,0 tys. zł, zakupów energii, usług remontowych i konserwatorskich – 513,0 tys. zł; zakupu usług pozostałych

---

<sup>29</sup> Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. Nr 241, poz. 1760).

<sup>30</sup> Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070).

<sup>31</sup> Ustawa z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922), ustawa z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. Nr 183, poz. 1354), ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844).

<sup>32</sup> Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. Nr 162, poz. 1121).

<sup>33</sup> Ustawa z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1115 ze zm.).

(zdrowotnych, internetowych i pocztowych) – 1.172,0 tys. zł; opłat za administrowanie i czynsz – 600,0 tys. zł; odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Pracowniczych – 310,0 tys. zł oraz składek do organizacji międzynarodowych – 1.243,0 tys. zł.

Zaplanowane przez Centralę MI, wydatki w rozdziale 75095 – Pozostała działalność w wysokości 60,0 tys. zł, zostały zrealizowane w kwocie 19,8 tys. zł, co wynikało z obniżenia tzw. „kosztów utrzymania”, tj. opłat m.in. za wynajem powierzchni, dostawę energii, sprzątanie oraz ochronę, w związku z przeniesieniem siedziby Biura UN-Habitat z budynku MI przy ul. Chałubińskiego na ul. Kruczą od 1 sierpnia 2008 r. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie realizację wydatków bieżących.

### **Zatrudnienie i wynagrodzenia**

Przeciętne zatrudnienie w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w 2008 roku, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 423 osoby, w tym w dziale 750 – 237 osób, i było niższe od planowanego o 43 osoby, tj. 15,4%. W porównaniu do 2007 r. przeciętne zatrudnienie było niższe o 1 osobę, tj. 0,2%.

Wykonanie planu w dziale 750 – Administracja publiczna wyniosło 84,6%, a w dziale 710 – Działalność usługowa, rozdziale 71015 – Nadzór budowlany 85,3% i spowodowane było niedoborem kadr.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2008 r. wyniosło 5.522,4 zł, w tym w dziale 750 – 5.748,0 zł. W porównaniu do 2007 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2008 r. wzrosło o 21,6%.

Łączne wydatki na wynagrodzenia w części 18 (GUNB i MI) wyniosły 28.031,6 tys. zł i stanowiły 99,4% planu po zmianach w wysokości 28.196,6 tys. zł.

Zatrudnienie i wynagrodzenia przedstawiają dane zawarte w załączniku nr 3 do informacji. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji wydatków na wynagrodzenia w MI i GUNB.

### **Pochodne od wynagrodzeń**

Biuro Finansowe w MI oraz GUNB przekazały składki z tytułu zatrudnienia pracowników w łącznej wysokości 5.647,0 tys. zł, w tym:

- 3.775,0 tys. zł na ubezpieczenia społeczne,
- 1.285,0 tys. zł na ubezpieczenia zdrowotne,
- 391,0 tys. zł na Fundusz Pracy,
- 196,0 tys. zł na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych<sup>34</sup> i art. 49 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.<sup>35</sup>

### **Zakupy towarów i usług**

Wydatki MI – zaewidencjonowane w §§ 421, 427, 430 – wyniosły 3.886,8 tys. zł i zostały zrealizowane, m.in.:

- w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w wysokości 1.172,0 tys. zł, m.in. na opłaty za wywóz nieczystości, sprzątanie pomieszczeń biurowych, ochronę, usługi pocztowe i usługi internetowe oraz 754,0 tys. zł na zakup materiałów i wyposażenia biurowego,
- w rozdziale 70095 – Pozostała działalność w wysokości 789,0 tys. zł, m.in. na opracowania, ekspertyzy, analizy i opinie, w tym np.: „Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego kraju”, „Wybrane instrumenty prawne zintegrowanego zagospodarowania przestrzennego”, „Przegląd obowiązujących systemów w zakresie planowania przestrzennego w państwach sąsiadujących z Polską”, „Raport o stanie i uwarunkowaniach prac planistycznych w gminach na koniec 2007 r.”,
- w rozdziale 71095 – Pozostała działalność w wysokości 796,0 tys. zł m.in. na opracowania, ekspertyzy i opinie w tym np.: projekt celowy „Krajowy system zarządzania budowlanymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi finansowanymi z udziałem środków publicznych i pomocowych Unii Europejskiej”.

Wydatki GUNB w §§ 421, 427, 430, wyniosły 1.569,7 tys. zł. Kontrolą objęto 22 transakcje na kwotę 298,9 tys. zł, tj. 19,0%, w tym 6 transakcji wybranych metodą MUS, tj. 1,5% wydatków i 16 transakcji stanowiących największe wydatki zaewidencjonowane w ww. paragrafach. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do planowania środków na wydatki bieżące jednostek budżetowych oraz gospodarności i rzetelności ich wydatkowania przez MI i GUNB.

### **3.3.6. Wydatki majątkowe**

Zaplanowane w części 18 wydatki majątkowe w wysokości 2.100,0 tys. zł, które zostały zmniejszone do kwoty 1.922,0 tys. zł, wykonane zostały w wysokości 1.544,0 tys. zł, tj. 80,3% planu po zmianach.

---

<sup>34</sup> Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.

<sup>35</sup> Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92.

W rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, z zaplanowanej kwoty 1.323,0 tys. zł, zrealizowano wydatki majątkowe w 71,4%, tj. w kwocie 945,3 tys. zł, na dostawę i montaż klimatyzatorów, zakup zestawów komputerowych, laptopów, macierzy IBM, serwerów, kopiarek oraz opracowanie programu komputerowego na potrzeby prowadzenia rejestru osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków. Zaplanowana kwota 219,0 tys. zł na zakup 2 samochodów dla MI nie została wydatkowana, w związku z brakiem rozstrzygnięcia centralnego przetargu na dostawę samochodów osobowych dla jednostek organizacyjnych administracji rządowej.

Wydatki majątkowe w GUNB zostały zmniejszone o kwotę 178,0 tys. zł (z 777,0 tys. zł) na wydatki związane z realizacją projektu „e-Nadzór budowlany”. W GUNB wydatki majątkowe, wg planu po zmianach, wyniosły 599,0 tys. zł, z tego kwota 598,4 tys. zł, tj. 99,9% została wydatkowana m.in. na zakup 2 serwerów (204,2 tys. zł), 7 samochodów osobowych (371,6 tys. zł), 3 notebooków wraz z drukarkami (16,1 tys. zł) oraz klimatyzatora (6,5 tys. zł). Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do planowania oraz gospodarności i rzetelności realizacji wydatków majątkowych MI i GUNB.

### **3.3.7. Środki z budżetu Unii Europejskiej**

W 2008 r. przekazana została refundacja z budżetu UE wydatków realizowanych w ramach części 18 w wysokości 60,7 tys. zł, z tytułu zakończonej realizacji przez GUNB projektu „e-Nadzór Budowlany”, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO-WKP) lata 2004-2006, *Priorytet 1 Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, Działanie 1.5 Rozwój systemu dostępu przedsiębiorców do informacji i usług publicznych on-line*. W 2008 r. w części 18 nie były realizowane inne zadania współfinansowane ze środków z budżetu UE.

### **3.3.8. Wydatki w układzie zadaniowym**

W ramach kontroli zbadane zostały dwa zadania, realizowane przez MI, tj. „Refundacja premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie” i „Przejęciowy wykup ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych”.

Podstawę do określenia planowanych kwot wydatków w wysokości 328.000,0 tys. zł na realizację zadania z tytułu „Refundacji premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie” i w wysokości 130.000,0 tys. zł z tytułu „Przejęciowego wykupu ze środków



budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz wynagrodzenia banków za administrowanie i egzekwowanie należności”, stanowiły ustalenia umów trójstronnych zawartych pomiędzy Ministrem Infrastruktury, Ministrem Finansów i bankami, jak również przedstawiane – przez banki – dokumenty dotyczące rozliczeń z tytułu wypłacenia premii gwarancyjnych i wykupu odsetek od tzw. „starego portfela” spółdzielczych kredytów mieszkaniowych. W trakcie 2008 r. plan wydatków został zwiększony do kwoty 346.692,4 tys. zł na „Refundację premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie” i do kwoty 152.009,6 tys. zł na „Przejęciowy wykup ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych”.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przyjętych założeń w ramach obu zadań.

#### **Refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie (rozdział 70015)**

Realizacja zadań wynikała z konieczności wywiązania się państwa z wcześniejszych zobowiązań, tj. zagwarantowanie wartości wkładów na książeczkach mieszkaniowych, którego celem było ułatwienie posiadaczom książeczek osiągnięcie własnego mieszkania. Miernik zadania został określony, jako procentowy wskaźnik zlikwidowanych książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej w stosunku do pozostałych książeczek na koniec roku i zaplanowany na poziomie 3,5%. Miernik został zrealizowany w wysokości 3,7%.

Zadanie realizowane było w ramach wydatków części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, działu 700 – Gospodarka mieszkaniowa, rozdziału 70015 – Refundacja premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie (§2980).

W 2008 r. z tytułu udzielania premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych wypłacone zostały środki w wysokości 346.692,4 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach, z tego 345.730,9 tys. zł (99,7%) dla PKO BP SA, 128,8 tys. zł dla BGŻ SA, 279,3 tys. zł dla GBW SA, 540,7 tys. zł dla BPS SA oraz 12,7 tys. zł dla Pekao SA na podstawie wniosków o refundację, przekazanych przez banki.

Liczba rachunków z prawem do premii gwarancyjnej zmniejszyła się w 2008 r. o 67,9 tys. (dane z PKO BP SA, który miał obowiązek przekazywania informacji o liczbie rachunków) z 1.472,3 tys. na koniec 2007 r. do 1.404,4 tys. na koniec 2008 r.

Na 67,9 tys. zlikwidowanych książeczek 54,9 tys. książeczek, tj. 80,8% zostało zlikwidowanych, z wypłaconą premią gwarancyjną w łącznej wysokości 357.453,6 tys. zł, natomiast 13,0 tys., tj. 19,2% książeczek zostało zlikwidowanych z przeznaczeniem

oszczędności na inne cele – bez premii gwarancyjnej. Liczba zlikwidowanych w 2008 r. książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej obejmowała wkład własny w wysokości 147.352,8 tys. zł, odsetki w wysokości 75.430,4 tys. zł oraz premię gwarancyjną wraz z premią za systematyczne oszczędzanie w kwocie 357.453,6 tys. zł.

Średni wkład własny zlikwidowanych książeczek wyniósł 2.169 zł, odsetki od wkładu własnego 1.110 zł oraz średnia premia gwarancyjna 6.510 zł.

Na koniec 2008 r. pozostało 1.404,4 tys. rachunków z prawem do premii gwarancyjnej z wkładem własnym w wysokości 1.060.616,7 tys. zł, tj. średni wkład własny wyniósł 755 zł.

Liczba zlikwidowanych książeczek w 2006 r. wyniosła 54,6 tys., w 2007 r. – 48,6 tys. a w 2008 r. – 54,9 tys.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji wydatków w ramach refundacji premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie.

#### **Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (rozdział 70017)**

Celem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych było udzielenie pomocy ze środków budżetu państwa kredytobiorcom w spłacie zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych zaciągniętych przez spółdzielnie mieszkaniowe do dnia 31 maja 1992 r. Miernikiem zadania był procentowy wskaźnik zmniejszenia liczby zadłużonych mieszkań w danym roku w stosunku do roku poprzedniego na poziomie 6,7% oraz liczba zadłużonych lokali mieszkalnych na koniec 2008 r. w wysokości 105,0 tys. (z 112,3 tys.). Założenia zrealizowano na poziomie 6,6%, osiągając liczbę zadłużonych mieszkań na koniec roku w wysokości 104,8 tys.

Zadanie realizowane było w ramach wydatków części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, działu 700 – Gospodarka mieszkaniowa, rozdziału 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (§2980 i §4300).

W 2008 r. z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz wynagrodzenia banków za administrowanie i egzekwowanie należności wypłacone zostały środki w wysokości 152.009,6 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach, z tego 151.857,3 tys. zł (99,9%) dla PKO BP SA, 34,1 tys. zł dla BGŻ SA, 21,7 tys. zł dla GBW SA, 19,7 tys. zł dla BPS SA, 13,0 tys. zł dla Pekao SA, 0,6 tys. zł dla MBR SA oraz 63,2 tys. zł dla BZ WBK SA. Z kwoty 152.009,6 tys. zł przekazane środki w wysokości 4.542,3 tys. zł (4.504,0 tys. zł dla PKO BP SA) stanowiły wynagrodzenie dla banków za administrowanie i egzekwowanie należności.

Zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów dotyczyło 104.809 lokali mieszkalnych na koniec 2008 r. W porównaniu do 2007 r. liczba lokali z zadłużeniem zmniejszyła się o 7.445, tj. 6,6% (z 112.254), w tym liczba lokali mieszkalnych, na które przypadało zadłużenie z tytułu kredytów spłacanych wg tzw. „normatywu”<sup>36</sup> o 7.155, spłacanych wg tzw. „ilorazu”<sup>37</sup> o 130 oraz tzw. „hipotecnych”<sup>38</sup> o 160.

Zadłużenie kredytobiorców (zajmujących 104.809 lokali mieszkalnych) z tytułu wykupu odsetek od kredytów tzw. „starego portfela” w PKO BP SA (99,9% udzielonych kredytów) wyniosło na koniec grudnia 2008 r. ogółem 8.770.970,0 tys. zł, w tym z tytułu:

- kredytu i skapitalizowanych odsetek – 1.970.981,8 tys. zł (skapitalizowane odsetki – 1.346.070,1 tys. zł),
- przejściowego wykupu odsetek – 6.799.988,2 tys. zł (oprocentowanie przejściowego wykupu odsetek – 4.961,9 tys. zł).

W stosunku do 2007 r. zadłużenie kredytobiorców z tytułu wykupu odsetek od kredytów tzw. „starego portfela” zmniejszyło się o 457.665,4 tys. zł, tj. 5,0%, w tym z tytułu kredytu i skapitalizowanych odsetek o 220.793,6 tys. zł, tj. o 10,1%, oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek o 236.871,8 tys. zł, tj. o 3,4%.

Na zadłużenie ogółem w wysokości 8.770.970,0 tys. zł złożyło się głównie zadłużenie kredytobiorców spłacających kredyty wg tzw. „normatywu”, które wyniosło na koniec grudnia 2008 r. ogółem 8.723.310,7 tys. zł (99,5% zadłużenia ogółem), w tym z tytułu:

- kredytu i skapitalizowanych odsetek – 1.954.162,7 tys. zł (skapitalizowane odsetki – 1.331.106,9 tys. zł),
- przejściowego wykupu odsetek – 6.769.148,0 tys. zł (oprocentowanie przejściowego wykupu odsetek – 4.394,5 tys. zł).

W stosunku do 2007 r. zadłużenie kredytobiorców spłacających kredyty wg tzw. „normatywu” zmniejszyło się o 446.936,5 tys. zł, tj. o 4,9%, w tym z tytułu kredytu

<sup>36</sup> „Normatyw” spłaty kredytu określa sposób spłaty kredytów, polegający na ustaleniu wysokości miesięcznych spłat, przypadających na dany lokal. Wysokość miesięcznych spłat nie może być niższa od iloczynu powierzchni użytkowej lokalu oraz normatywu spłaty kredytu, ustalanego w przeliczeniu na 1m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej lokalu; normatyw spłaty kredytu ustalany w przeliczeniu na 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej lokalu stanowi iloraz minimalnego wynagrodzenia w 2003 r. w wysokości 760 zł, ulegającej corocznemu podwyższeniu na następny rok w stopniu odpowiadającemu wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku oraz liczby 300 (w 2008 r. wyniósł 2,78 zł/m<sup>2</sup>).

<sup>37</sup> Spłata kredytów wg „ilorazu” określa sposób spłaty kredytów, polegający na ustaleniu wysokości miesięcznych spłat, obciążających kredytobiorcę. Wysokość miesięcznych spłat w całym okresie spłaty nie może być niższa niż 25% udokumentowanych miesięcznych dochodów gospodarstwa domowego kredytobiorcy.

<sup>38</sup> Spłata kredytów „hipotecnych” określa sposób spłaty kredytów mieszkaniowych, zaciągniętych na podstawie umów ustalających równocześnie 40-letni okres spłaty kredytu i roczne obciążenie w wysokości 1% aktualnej wartości mieszkań zajmowanych na warunkach lokatorskich lub 2% aktualnej wartości mieszkań zajmowanych na warunkach własnościowych.

i skapitalizowanych odsetek o 218.150,3 tys. zł, tj. o 10,0%, oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek o 228.786,2 tys. zł, tj. o 3,3%.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadania w ramach przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

### **3.4. Inne ustalenia kontroli**

W Biurze Finansowym MI zaplanowano środki na realizację projektu Ogólnopolski Portal Rynku Nieruchomości w ramach VII Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W planie wydatków (po zmianach) ww. projektu przewidziano środki w wysokości 1.565,0 tys. zł, w tym 1.330,0 tys. zł na finansowanie podlegające refundacji z UE (§4308) oraz 235,0 tys. zł jako wkład własny na współfinansowanie (§4309). W 2008 r. nie zrealizowano wydatków, projekt został usunięty z listy projektów przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Kontrola wykazała, że funkcjonujące w strukturze MI komórki organizacyjne audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej nie zaplanowały i nie zrealizowały zadań w 2008 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa. Komórki organizacyjne audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej, funkcjonujące w GUNB zrealizowały zaplanowane do wykonania kontrole w 2008 r.

## 4. Wykonanie planów finansowych dochodów własnych

Dochody pochodzące głównie z opłat za nadanie uprawnień i licencji zawodowych na podstawie postępowań kwalifikacyjnych w dziedzinie rzeczoznawstwa majątkowego, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami wpływały na rachunek dochodów własnych Biura Finansowego MI, realizującego zadania dysponenta III stopnia.

Stan środków na rachunku dochodów własnych na dzień 1 stycznia 2008 r. wyniósł 3.630,4 tys. zł. W 2008 r. dochody własne zostały osiągnięte w wysokości 3.288,0 tys. zł (tj. 67,2% planu) i były o 24,0% niższe od dochodów uzyskanych w 2007 r., w wysokości 4.326,0 tys. zł.

Z rachunków dochodów własnych wydatkowano 4.549,8 tys. zł (tj. 82,6% planu), z przeznaczeniem między innymi na:

- wynagrodzenia bezosobowe członków Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej (PKK), osób zatrudnionych na umowę zlecenie do obsługi PKK i opracowań pytań egzaminacyjnych - 1.203,1 tys. zł
- zakup pozostałych usług (m.in. koszty wynajmu sal konferencyjnych, koszty noclegu i transportu członków PKK) - 1.003,3 tys. zł
- podróże służbowe krajowe (zwrot członkom PKK kosztów delegacji związanych z przyjazdem na postępowanie kwalifikacyjne lub szkolenie - 152,9 tys. zł
- zakupu materiałów i wyposażenia - 53,7 tys. zł
- zakupów inwestycyjnych - 78,4 tys. zł.

Stan środków pieniężnych na rachunku dochodów własnych na koniec roku wyniósł 2.368,6 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji planu finansowego dochodów własnych.

## **5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli**

### **5.1. Protokół**

Protokoły z kontroli w Ministerstwie Infrastruktury i w GUNB podpisano bez zastrzeżeń, odpowiednio w dniu 9 kwietnia 2009 r. oraz 19 marca 2009 r.

### **5.2. Wystąpienie pokontrolne**

Najwyższa Izba Kontroli, w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień przedstawiła w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Ministra Infrastruktury wnioski dotyczące:

1. Dołożenia należytych starań w celu rzetelnego planowania dochodów z tytułu wpłaty nadwyżki dochodów własnych.
2. Przyspieszenia działań w celu doprowadzenia do zakończenia procesu odzyskiwania wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa.
3. Starannego sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-27, poprzez wykazywanie, należności pozostałych do zapłaty oraz zaległości netto wynikających z ewidencji księgowej.

W odpowiedzi Minister Infrastruktury poinformował, że podjęte zostaną starania, aby zaplanowana nadwyżka dochodów własnych na 2010 r. była jak najbardziej zbliżona do wykonania, a w zakresie odzyskania należności długoterminowych z tytułu udzielonych pożyczek z FRBM i ze środków na restrukturyzację budownictwa, będą kontynuowane aktywne działania.

Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła w wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do GINB, wnioski dotyczące:

1. Racjonalnego prognozowania wydatków, w celu ograniczenia liczby zmian w planie finansowym wydatków, dokonywanych w trakcie roku budżetowego.
2. Wzmocnienia nadzoru nad służbami finansowymi w celu doprowadzenia do wyeliminowania błędów formalnych w dokumentach księgowych.

W odpowiedzi Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego poinformował, że przeniesienia będą dokonywane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia realizacji planowanych zadań GINB i poprzedzone szczegółowymi analizami finansowymi. Ponadto GINB zobowiązał się do objęcia szczególną uwagą, sposób prowadzenia dokumentacji księgowej w ramach, przeprowadzanych przez kontrolę wewnętrzną, kontroli gospodarowania środkami publicznymi przez GUNB.

## 6. Załączniki

### Załącznik nr 1

#### Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2007 r.	2008 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6	7
	<b>Część 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, ogółem, w tym:</b>	<b>199 190,8</b>	<b>210 300,0</b>	<b>187 607,5</b>	<b>94,2</b>	<b>89,2</b>
<b>1</b>	<b>dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa</b>	<b>198 635,2</b>	<b>210 300,0</b>	<b>187 224,8</b>	<b>94,3</b>	<b>89,0</b>
1.1	rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami	2 264,1	0,0	2 005,3	88,6	-
1.1.1	§2400 – Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	2 264,1	0,0	2 005,3	88,6	-
1.2	rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych	62 384,2	70 000,0	66 848,4	107,2	95,5
1.3	rozdział 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych	148,9	300,0	146,6	98,4	48,9
1.4	rozdział 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych	133 658,1	140 000,0	118 224,5	88,5	84,4
1.5	rozdział 70095 – Pozostała działalność	179,9	0,0	0,0	0,0	-
<b>2</b>	<b>dział 710 – Działalność usługowa</b>	<b>23,0</b>	<b>0,0</b>	<b>194,0</b>	<b>843,6</b>	<b>-</b>
2.1	rozdział 71015 – Nadzór budowlany	21,6	0,0	26,2	121,2	-
2.2	rozdział 71095 – Pozostała działalność	0,0	0,0	167,8	-	-
<b>3</b>	<b>dział 750 – Administracja publiczna</b>	<b>532,4</b>	<b>0,0</b>	<b>188,6</b>	<b>35,4</b>	<b>-</b>
3.1	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	532,4	0,0	188,6	35,4	-

## Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2007 r.	2008 r.				6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie	w tym:			
						wydatki niewygasające			
tys. zł						%%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	<b>Ogółem, w tym:</b>	<b>1 242 349,1</b>	<b>1 134 070,0</b>	<b>1 159 943,4</b>	<b>1 059 697,9</b>	<b>0,0</b>	<b>85,4</b>	<b>93,4</b>	<b>91,4</b>
<b>1</b>	<b>dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa</b>	<b>1 198 604,3</b>	<b>1 087 622,0</b>	<b>1 112 017,1</b>	<b>1 016 954,7</b>	<b>0,0</b>	<b>84,8</b>	<b>93,5</b>	<b>91,5</b>
1.1	rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami	657,0	2 227,0	2 227,0	567,5	0,0	86,4	25,5	25,5
1.2	rozdział 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych	290 839,8	328 000,0	346 692,4	346 692,4	0,0	119,2	105,7	100,0
1.3	rozdział 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych	130 581,6	130 000,0	152 009,8	152 009,6	0,0	116,4	116,9	100,0
1.4	rozdział 70019 – Krajowy Fundusz Mieszkaniowy	408 160,0	280 000,0	274 350,0	220 000,0	0,0	53,9	78,6	80,2
1.5	rozdział 70020 – Fundusz Termomodernizacji	298 000,0	270 000,0	270 000,0	270 000,0	0,0	90,6	100,0	100,0
1.6	rozdział 70022 – Fundusz Dopłat	68 000,0	75 000,0	62 650,0	25 000,0	0,0	36,8	33,3	39,9
1.7	rozdział 70078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 381,7	0,0	1 692,9	1 647,0	0,0	119,2	-	97,3
1.8	rozdział 70095 – Pozostała działalność	984,3	2 395,0	2 395,0	1 038,2	0,0	105,5	43,3	43,3
<b>2</b>	<b>dział 710 – Działalność usługowa</b>	<b>18 053,6</b>	<b>17 851,0</b>	<b>18 555,9</b>	<b>17 743,4</b>	<b>0,0</b>	<b>98,3</b>	<b>99,4</b>	<b>95,6</b>
2.1	rozdział 71015 – Nadzór budowlany (Główny Urząd Nadzoru Budowlanego)	17 275,5	16 188,0	16 925,0	16 445,1	0,0	104,8	101,6	97,2
2.2	rozdział 71095 – Pozostała działalność	1 179,7	1 663,0	1 630,8	1 298,4	0,0	110,1	78,1	79,6
<b>3</b>	<b>dział 750 – Administracja publiczna</b>	<b>24 789,0</b>	<b>28 523,0</b>	<b>29 315,5</b>	<b>24 957,4</b>	<b>0,0</b>	<b>100,7</b>	<b>87,5</b>	<b>85,1</b>
3.1	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	24 666,4	28 463,0	29 255,5	24 937,6	0,0	101,1	87,6	85,2
3.2	rozdział 75095 – Pozostała działalność	122,7	60,0	60,0	19,8	0,0	16,1	32,9	32,9
<b>4</b>	<b>dział 752 – Obrona narodowa</b>	<b>21,5</b>	<b>24,0</b>	<b>5,0</b>	<b>4,9</b>	<b>0,0</b>	<b>23,0</b>	<b>20,6</b>	<b>98,8</b>
4.1	rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	21,5	24,0	5,0	4,9	0,0	23,0	20,6	98,8
<b>5</b>	<b>dział 801 – Oświata i wychowanie</b>	<b>20,5</b>	<b>50,0</b>	<b>50,0</b>	<b>37,4</b>	<b>0,0</b>	<b>182,6</b>	<b>74,9</b>	<b>74,9</b>
5.1	rozdział 80195 – Pozostała działalność	20,5	50,0	50,0	37,4	0,0	182,6	74,9	74,9



## Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie		Wykonanie 2007 r.			Wykonanie 2008 r.			8: 5 %%
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<b>Ogółem wg statusu zatrudnienia *, w tym:</b>	<b>424,0</b>	<b>23 755,0</b>	<b>4 540,3</b>	<b>423,0</b>	<b>28 031,6</b>	<b>5 522,4</b>	<b>121,6</b>
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	27,0	1 171,3	3 615,2	26,0	1 122,1	3 596,5	99,5
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	7,0	1 089,7	12 972,3	7,0	921,0	10 964,2	84,5
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	336,0	16 309,5	3 928,1	348,0	20 948,9	5 016,5	127,7
	10 – żołnierze	10,0	922,0	6 984,7	9,0	875,7	8 108,5	116,1
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	44,0	4 262,5	7 893,6	33,0	4 163,9	10 514,9	133,2
1	dział 710 – Działalność usługowa	<b>191,0</b>	<b>9 552,9</b>	<b>4 167,9</b>	<b>186,0</b>	<b>11 684,2</b>	<b>5 234,9</b>	<b>124,6</b>
1.1	rozdział 71015 – Nadzór budowlany	<b>191,0</b>	<b>9 552,9</b>	<b>4 167,9</b>	<b>186,0</b>	<b>11 684,2</b>	<b>5 234,9</b>	<b>125,6</b>
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	15,0	482,6	2 681,2	11,0	407,0	3 083,3	115,0
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3,0	391,0	10 859,8	3,0	422,1	11 725,5	108,0
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	147,0	6 466,6	3 665,9	148,0	8 167,5	4 598,8	125,5
	10 – żołnierze	8,0	613,5	6 390,7	7,0	681,9	8 117,6	127,0

## Załączniki

Wyszczególnienie		Wykonanie 2007 r.			Wykonanie 2008 r.			8: 5 %%
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	18,0	1 599,3	7404,1	17,0	2 005,7	9 832,0	132,8
2	dział 750 – Administracja publiczna	<b>233,0</b>	<b>13 516,8</b>	<b>4 834,3</b>	<b>237,0</b>	<b>16 347,4</b>	<b>5 748,0</b>	<b>118,9</b>
2.1	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	<b>233,0</b>	<b>13 516,8</b>	<b>4 834,3</b>	<b>237,0</b>	<b>16 347,4</b>	<b>5 748,0</b>	<b>118,9</b>
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	12,0	685,3	4 758,9	15,0	715,1	3 972,9	83,5
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	4,0	601,0	12 520,8	4,0	498,9	10 393,3	83,0
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	189,0	9 438,9	4 161,8	200,0	12 781,4	5 325,6	128,0
	10 – żołnierze	2,0	230,4	9 600,6	2,0	193,8	8 076,6	84,1
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	26,0	2 561,2	8 208,9	16,0	2 158,2	11 240,6	136,9

\* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

**Kalkulacja oceny końcowej część 18 – Budownictwo,  
gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa**

Oceny wykonania budżetu części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2008 roku i materiałów metodycznych.<sup>39</sup>

**Grupa I**

Dochody: 187.607,5 tys. zł Wydatki: 1.059.697,9 tys. zł

Łączna kwota G<sup>40</sup>: 1.247.305,4 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga wydatków w łącznej kwocie:  $Ww = 0,84959$

Waga dochodów w łącznej kwocie:  $Wd = 0,15041$

Nieprawidłowości w dochodach: brak

**Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)**

Nieprawidłowości w wydatkach: brak

**Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)**

Ocena końcowa Wk:  $5 \times 0,15041 + 5 \times 0,84959$  – ocena końcowa została obniżona o 1 stopień ze względu na stwierdzone nieprawidłowości dotyczące:

- braku należytej kontroli i nadzoru Ministra Infrastruktury nad GUNB oraz Biurem Finansowym, skutkujące stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie odpowiednio planowania wydatków oraz niezaplanowania wpływów do budżetu z tytułu nadwyżki dochodów własnych, osiągniętych w 2008 r. w wysokości 2.005,3 tys. zł i wykazania należności pozostałych do zapłaty w kwocie 202,0 tys. zł w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności zamiast w Rb-27 na koniec marca, czerwca, września i koniec roku 2008 r., sporządzonych przez Biuro Finansowe MI,
- niepodejmowania do sierpnia 2008 r. zasadniczych działań w celu odzyskania należności długoterminowych,
- niewłaściwego oszacowania zapotrzebowania zgłaszanego przez BGK na zasilenie Funduszu Dopłat.

**Ocena końcowa – pozytywna z zastrzeżeniami**

<sup>39</sup> Por. [http://bip.nik.gov.pl/bip/metodyka\\_kontroli/px\\_kryteria\\_oc\\_wyk\\_budz\\_2009.pdf](http://bip.nik.gov.pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2009.pdf)

<sup>40</sup> Przy wycieszeniu wartości globalnej G uwzględniono po stronie dochodów kwotę dochodów własnych, zaś po stronie wydatków wielkość wydatków z rachunków własnych.

**Załącznik nr 5**

**Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli**

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Infrastruktury
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Infrastruktury
10. Minister Sprawiedliwości
11. Minister Finansów
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego